

Pokyny k vypracování závěrečné (bakalářské/diplomové/rigorózní) práce

Brno, březen 2013
za správnost zodpovídá: dr. Sebera (Katedra kineziologie)

Pokyny k vypracování závěrečné práce

Závěrečná práce (ZP) – bakalářská, magisterská a rigorózní – je vyvrcholením příslušné formy studia na vysoké škole. Je syntézou předchozího studia, má zúročit (dokládat) znalosti ve studovaném oboru. Představuje písemnou část státní závěrečné zkoušky. Je samostatnou tvůrčí prací studenta. Obsah závěrečné práce je ve vztahu ke studijnímu oboru, kontrolu provádí garant studijního oboru.

Zásady pro psaní bakalářských, magisterských a rigorózních prací se v podstatě nijak neliší – magisterská a rigorózní práce mají však větší rozsah a jdou více do hloubky, výzkum je rozsáhlejší

Charakter bakalářské práce

Student má prokázat, že

- dokáže prostudovat příslušnou literaturu a kriticky ji zhodnotit
- realizovat projekt bakalářské práce na odpovídající úrovni a sepsat o tom zprávu

Bakalářská práce může být založena na orientačních výzkumech, různých výzkumných šetřeních nebo může jen uceleně zpracovat, utřídit a kriticky analyzovat přehled poznatků o závažném odborném problému. Může také obsahovat „předvýzkum“ pro navazující diplomovou práci.

Příklady typů bakalářských prací:

- praktický problém, který řeší nové, netradiční přístupy v pedagogice tělesné výchovy a sportu
- teoretický problém, který konfrontuje teoretické přístupy nebo teoretické koncepce včetně teoretických hypotéz (předpokladem je určité zdůvodnění, argumentace,...)
- zpracování a vyhodnocení ročního působení tělovýchovné nebo trenérské (cvičitelské) praxe v oblasti tělesné výchovy a sportu (např. ověřovat tréninkové působení na rozvoj vlastností, schopností, ... sportovce)
- analýza evropských a světových soutěží ve vybrané sportovní disciplíně
- intraindividuální analýza vybraného vrcholového sportovce a predikce jeho sportovního růstu (jednoletého a víceletého tréninku)
- historický vývoj vybraného sportovního odvětví v místních lokalitách (nezpracovaný)
- metodický materiál pro vybranou sportovní disciplínu formou popisu metodických materiálů, foto materiálu, videomateriálu, CD/DVD apod.
- a další

Charakter magisterské a rigorózní práce

Na magisterskou práci jsou kladeny podstatně vyšší cíle a vědecké nároky. Diplomová práce ukazuje, že autor je způsobilý používat vhodné výzkumné procedury, organizovat informace do smysluplných celků a prezentovat výsledky přijatelným stylem, který vyžaduje schopnost. Další informace o rigorózní práci jsou popsány ve vnitřním předpisu Fakulty sportovních studií - Řád rigorózního řízení

- řešení samostatného vědeckého úkolu
- práce s literaturou
- statistické zpracování dat na počítači
- psaní odborného textu
- formulace závěrů a doporučení

Vypracování závěrečné práce

Vypracování ZP je především záležitostí studenta a je ukazatelem míry jeho teoretických znalostí a schopností aplikovat tyto znalosti v písemné formě. Vedoucí ZP nebo konzultanti pomáhají studentovi jen v řešení základních otázek metodologické povahy, kontrolují formální úpravu ZP, doporučují studijní literaturu apod. Vedoucí ZP kontroluje časové plnění jednotlivých etap práce.

V průběhu studia doporučené literatury si student dělá výpisky a poznámky pro zpracování literárního přehledu a pro tvorbu seznamu použité literatury. Jednotlivé části práce a celý rukopis po vypracování konzultuje student s vedoucím ZP.

Závěrečná práce se odevzdává svázaná (knižní vazba) tak, aby jednotlivé číslované listy formátu A4 nebylo možno zaměňovat. Tisk textu závěrečné práce může být oboustranný. Při tisku po obou stranách musí být papír neprůsvitný, nepoužívají se barevné papíry.

ZP se odevzdává ve dvou vyhotoveních, vyvázaná v tvrdé vazbě. Na hřbetu vazby je nutno uvést celé jméno autora, na přední straně desek nápis Bakalářská/Diplomová práce a jméno autora, dole uprostřed místo a rok vydání, viz vzor níže. Současně je elektronická verze ZP vložena do IS MU. Obě verze, tištěná i elektronická, musí být obsahově shodné.

Studenti, kteří ukončují studium SZZ ve více souběžných studiích na FSpS MU, zpracují odlišné závěrečné práce pro každé své studium – práci obhajovanou v jednom studiu není možné použít pro obhajobu ve studiu jiném. Toto se týká i návaznosti magisterské na bakalářské, kdy práce musí být různé. Bakalářská práce může mít charakter literární rešerše s výhledem budoucího rozšíření na práci magisterskou. V magisterské práci lze použít závěrů bakalářské práce, shoda autorských textů nesmí přesáhnout 30%.

Obhajobu závěrečné práce koná student na katedře vedoucího závěrečné práce. U mezifakultního studia obhajuje závěrečnou práci student vždy na kmenové fakultě za přítomnosti vedoucího práce, který může být z kooperující fakulty. Příkladně mezifakultní studijní obor Management sportu, kde je kmenovou fakultou FSpS a kooperující fakultou ESF.

Úprava závěrečné práce

Práce je psána na bílý papír formátu A4. Vazba ZP nemusí být černá, ale oba výtisky musí mít vazbu stejné barvy. Hřbet vazby obsahuje jméno autora a rok vydání.

- Okraje: levý okraj 4 cm, ostatní 3 cm,
- Písmo: V celé práci se doporučuje používat patkové písmo, např. Times New Roman, přičemž jeho tloušťka a velikost se řídí těmito pokyny:
- Pro údaje v tabulkách a popisky v grafech je možné použít i jiný druh písma včetně bezpatkových (například Arial). Velikost písma 11 nebo 12 bodů, řádkování v rozmezí 1,0 až (max.) 1,5. V tabulkách je možné velikost písma zmenšit podle okolností (např. 10 nebo 9). V celém textu musí být dodržena jednotná grafická úprava.

3 Názvy hlavních kapitol – tučné písmo o velikosti 14 pt.
Základní text se píše normálním písmem o velikosti 12 pt.

3.1 Názvy kapitol druhého řádu – tučné písmo o velikosti 13 pt.
Poznámkový aparát se píše normálním písmem o velikosti 10 pt v jednoduchém řádkování v poznámce pod čarou na konci strany. Jednotlivé poznámky jsou číslovány chronologicky, a proto se doporučuje v textovém editoru používat funkci automatického vkládání poznámek (např. v MS Word → Vložit → Odkaz → Poznámky pod čarou).

3.2.1 Názvy kapitol třetího řádu – tučné písmo o velikosti 12 pt.
„*Doslovné citáty v rozsahu max. 5 řádků v textu ZP se píše v uvozovkách kurzívou o velikosti 12 pt.*“

Doslovné citáty v rozsahu 6 a více řádků v textu ZP jsou zarovnány do bloku, je v nich použito jednoduché řádkování a normální písmo o velikosti 11 pt. Doslovné citáty se píše ve zvláštním odstavci s odsazením 1 cm z levé i pravé strany okraje.

- Zarovnání: text je zarovnán do bloku.
- Odstavec: první řádek odstavce je odsazen o 1,25 cm, zbývající text včetně názvů všech typů kapitol se píše bez odsazení.
- Stránky jsou obvykle číslovány dole uprostřed. Číslování stran začíná na straně Úvod (s tím, že se započítávají všechny strany včetně titulního listu).
- Řádkování: ve všech částech závěrečné práce počínaje obsahem se používá řádkování 1,5 řádku, přičemž jednoduché řádkování se používá pouze v poznámkovém aparátu a doslovných citátech v rozsahu 6 a více řádků v textu práce.

Rozsah ZP student konzultuje s vedoucím závěrečné práce (doporučená délka bakalářské práce minimálně 40, magisterské práce minimálně 60 a rigorózní práce cca 100 stran textu, bez příloh) a obsahuje tyto povinné části v následujícím sledu: *titulní list, prohlášení, obsah, úvod, vlastní text práce, závěr, seznam použitých zdrojů, přílohy, resumé*. Poměr teoretické a praktické části práce by měl být vyvážený v souvislosti s typem práce.

Je možné psát ZP

- v 1. osobě jednotného čísla nebo
- v 1. osobě množného čísla nebo
- v trpném rodě

Celá práce je pak psána jednotně, ve stejné osobě/rodě.

Každá hlavní kapitola začíná na nové stránce. Podkapitoly se oddělují jen prázdným řádkem.

Obrazový materiál (fotografie, kresby, schémata, diagramy, grafy apod.) se označují jednotně: obr. 1.....každý musí mít popis (*umísťuje se pod obrázek*) a odkaz v textu.

Číslo a název tabulky *se umísťuje nad tabulkou* (např. tab. 1: Výsledky testu 1) a musí mít odkaz v textu.

Obrázky a tabulky zařazujeme přímo do textu. V případě, že mají obecnější charakter a vícekrát se na ně v textu odvoláváme, zařazujeme je ve formě příloh.

Přílohy nejsou formální, musí mít odkaz v textu. Seznam příloh uvádíme za seznamem literatury. Přílohy se číslovají, ale nestránkují.

Citování

V závěrečné práci se cituje v textu a vytvářejí se bibliografické citace podle citační normy APA style v souladu s příklady a upřesňujícími pokyny na s. 17–23.

Obecné zásady citování

- Citují se všechny zdroje, z nichž práce čerpá, tj. za doslovný citát nebo parafrázovaný text se vloží citace (odkaz), podle níž lze jednoznačně identifikovat citovaný zdroj v soupisu literatury.
- Bibliografické citace v soupisu literatury obsahují všechny údaje, podle kterých lze dokument jednoznačně identifikovat pro případ kontroly správné interpretace použitého zdroje.
- Údaje pro citování převezmeme
  - a) u monografií z titulního listu, rubu titulního listu, případně z tiráže, obálky či dalších částí dokumentu,
  - b) u časopiseckých článků údaje o autorovi a názvu článku z článku, zatímco zbývající údaje o časopise (název, rok vydání, ročník, číslo) z obálky časopisu, jeho tiráže, případně ze záhlaví nebo zápatí článku,
  - c) u dokumentů na elektronických nosičích (CD-ROM, disketa apod.) z potisku nosiče (potisk CD, štítek na disketě apod.), z obalu (booklet CD aj.) a až v posledním případě ze souborů uložených na nosiči.
- Není-li některý údaj v dokumentu uveden, ale je zjištěn z jiného zdroje (např. z knihovního katalogu, webové stránky vydavatele apod.), uvede se v hranatých závorkách. Nelze-li jej nijak zjistit, údaj se vynechává.
- V seznamu použitých zdrojů neuvádíme žádné zdroje, které s tématem nesouvisejí a které nebyly při vzniku práce použity.
- Online dokumenty ve formátu PDF, HTML apod. citujeme jako elektronické dokumenty, tj. uvádíme typ dokumentu, datum přístupu k dokumentu a internetový odkaz na dokument.
- Dodržujeme jednotnou podobu citací v textu i bibliografických citací v soupisu literatury.

Struktura závěrečné práce

Strukturu závěrečné práce je třeba přizpůsobit jejímu charakteru (výzkumný, teoretický, metodický, ap.). Největší rozdíly jsou v pracích, založených na rozdílných metodologických přístupech. Může to být charakter empirické práce, empiricko-výzkumné práce nebo teoretické práce (historická, analytická, metodická apod.).

V následující části uvedeme základní typy struktur závěrečných prací. Tyto struktury jsou **doporučení**, jak dodržovat určitá pravidla (členění kapitol, subkapitol).

Všechny typy závěrečné práce musí obsahovat cíl(e), a (podle typu práce a náročnosti zpracování) hypotézy, úkoly nebo výzkumnou otázku.

Obecná struktura

Povinná obecná část:

Titulní list (str. 11)

Prohlášení (str. 12)

Obsah (str. 13)

Obsahová část:

Úvod

1., 2., ... Kapitoly - číslují se, jejich množství a názvy závisí na typu práce (viz dále)

Závěry

Seznam použitých zdrojů

Přílohy (dle potřeby)

Resumé - téma a cíle práce

metody

výsledky

přínos

- totéž v cizím jazyce, vše max. na 1 stranu

Struktura teoreticky zaměřené práce

Povinná obecná část (titulní list, prohlášení, obsah)

Obsahová část:

Úvod

Úvod by měl obsahovat:

- motivaci autora pro výběr tématu, tj. důležitost a aktuálnost tématu, hlavní problém
- **hlavní cíl práce**
- zvolený způsob dosažení cíle (metody – obvykle studium relevantní odborné literatury, studium dokumentů, kategorizace, metoda sekundární analýzy a syntézy...)
- stručně obsah, resp. strukturu práce (co se lze dočíst v jednotlivých kapitolách, logika návazností jednotlivých kapitol).

1. Název první hlavní kapitoly věnované hlavnímu tématu (obvykle bývá více hlavních celků, ale není podmínkou)

1.1 Podkapitoly (členění závisí na složitosti tématu)

2. Název druhé hlavní kapitoly věnované druhému hlavnímu tématu

2.1 Podkapitoly

- počet hlavních kapitol (resp. celků) vyplývá z logiky strukturování textu, příbuznosti a návaznosti témat

Obsah kapitol a hlavní zásady:

- uvést vždy několik vět na úvod tematického celku (nezačínat výčtem apod.)
- vyjasnit základní pojmy
- prezentovat dosavadní poznatky o tématu čerpané z odborné literatury (vždy více zdrojů k jednomu tématu, nevázat dlouhé celky na jednoho autora, srovnávat pohledy od více autorů)
- pokusit se o diskusi těchto poznatků, případně o vlastní názor na téma (je třeba jasně odlišit citace či odkazy na odborné zdroje od vlastních názorů, např. slovy „zdá se, že...“, „podle mého názoru...“ ap.)
- pokud se v podkapitole nebo v nové hlavní kapitole zpracovává „nové“ téma, je třeba uvést vztah tohoto tématu k základnímu tématu a opět vysvětlit hlavní pojmy
- v teoreticky pojaté práci je třeba klást důraz na diskuse, pokoušet se o kategorizace či nové utřídění poznatků, nové definice a nové pohledy na zpracovávané téma
- doplnit závěr každé (i dílčí) kapitoly několika shrnujícími větami, nekončit kapitoly výčtem (odrážkami).

3. Diskuse

- lze doplnit i o vlastní hodnocení práce (do jakých nesnází se autor při psaní práce dostal, co bylo nesnadné, co se nejvíce dařilo apod.)

4. Závěry

- shrnutí celé práce
- význam pro obor (praxi)
- další otázky k řešení, polemiky, výzvy do budoucnosti

Seznam použitých zdrojů

Přílohy

Resumé

Struktura teoreticko-empiricky zaměřené práce

Povinná obecná část (titulní list, prohlášení, obsah)

Obsahová část:

Úvod

Úvod by měl obsahovat:

- motivaci autora pro výběr tématu, tj. důležitost a aktuálnost tématu, souvislost teoretické a empirické části práce, hlavní problém
- **hlavní cíl práce (v teoretické i empirické části)**
- zvolený způsob dosažení cíle (metody práce)
- stručně obsah, resp. struktura práce (co se lze dočíst v jednotlivých kapitolách, logika návazností jednotlivých kapitol)

1. Rozbor výzkumného problému (literární přehled zkoumané problematiky)

1.2 Podkapitoly atd.

- počet hlavních kapitol (resp. celků) vyplývá z logiky strukturování textu, příbuznosti a návaznosti témat

Obsah kapitol a hlavní zásady:

- uvést vždy několik vět na úvod tematického celku (nezačínat výčtem apod.)
- vyjasnit základní pojmy
- prezentovat dosavadní poznatky o tématu čerpané z odborné literatury (vždy více zdrojů k jednomu tématu, nevázat dlouhé celky na jednoho autora, srovnávat pohledy od více autorů)
- pokud se v podkapitole nebo v nové hlavní kapitole zpracovává „nové“ téma, je třeba uvést vztah tohoto tématu k základnímu tématu a opět vysvětlit hlavní pojmy
- doplnit o krátké shrnutí na závěr každé dílčí kapitoly, nekončit kapitoly výčtem (odrážkami)
- stručné shrnutí teoretické části.

Z uvedeného přehledu poznatků by měla vyplynout podkapitola Výzkumný problém

2. Empirická část práce (název kapitoly)

Struktura této kapitoly se bude lišit v závislosti na typu výzkumu.

2.1 Příprava výzkumného šetření

- charakter výzkumu
- použité metody (popis metody, její zdroj, případně ukázka metody do Příloh...)
- popis zkoumaného vzorku (výběr, počet, návratnost, charakteristika...)
- další okolnosti výzkumu (kdy, kde, jakým způsobem, zajištění důvěrnosti dat apod.)

2.2 Prezentace získaných dat, popis dat (grafy...) a jejich interpretace

2.3 Shrnutí empirické části

3. Diskuse

- pokusit se o diskusi k těmto poznatkům, případně doplnit o vlastní názor na zpracované téma (je třeba jasně odlišit citace či odkazy na odborné zdroje od vlastních názorů, např. slovy „zdá se, že...“, „podle mého názoru...“ apod.)

4. Závěry (celé práce)

- shrnutí celé práce, prezentace výsledků a jejich diskuse

- význam pro obor (praxi)
- další otázky k řešení, polemiky, výzvy do budoucnosti

Seznam použitých zdrojů

Přílohy

Resumé

Struktura empiricky zaměřené práce

Povinná obecná část (titulní list, prohlášení, obsah)

Obsahová část:

Úvod

- seznámit s problémem v obecnější rovině
- formulovat výzkumný problém a jeho společenský význam – pro rozvoj vědy a praxe,
- zdůvodnit výběr tématu a jeho aktuálnost

1. Stav dosavadních poznatků (literární rozbor zkoumané problematiky)

1.1 Název podkapitoly ...

1.2 podkapitoly podle složitosti problému

- uvedou se poznatky, definice základních pojmů, které vědecká komunita a praxe o výzkumném problému nashromáždila – do jaké míry je předmětu výzkumu věnována pozornost, v tvořivých výzkumech se zpravidla uzavírá vědeckou otázkou
  - za každou podkapitolou, event. kapitolou se uvádí stručné shrnutí (vlastní komentář např. ke sporným definicím, příklonění se k jednomu názoru, autoru...)
- Z uvedeného přehledu poznatků by měla vyplynout podkapitola Výzkumný problém.

2. Cíle, hypotézy a úkoly práce

2.1 Cíle práce

uvádí se, co se chce prací dosáhnout – co vyřešit, vypracovat, zkonstruovat, ověřit, případně v čem více méně známý poznatek potvrdit, event. přispět k rozšíření poznání

2.2 Hypotézy práce

H: hlavní hypotéza – může zastupovat i dílčí hypotézy

Dílčí hypotézy (pokud je řešení problému vyžaduje)

H1: .....

H2: .....podle složitosti problému

- hypotézy se vyjadřují formou výroku, představují určitou výpověď, vztah mezi specifikovanými proměnnými, vyslovují se určitá tvrzení (většinou na pravděpodobnostní úrovni), založená na premisách
- hypotéza se musí dát empiricky zkoumat, její proměnné se musí dát měřit nebo kategorizovat, tzn., že se formulují jen pro relační a kauzální typy výzkumů
- v případě tvořivých hypotéz se doporučuje zařadit za každou hypotézou její zdůvodnění

2.3 Úkoly práce

- uvádí se vše, co je potřebné zjistit a vykonat, aby bylo možné vyřešit hypotézy, ověřit jejich platnost – potvrdit nebo nepotvrdit
- pro logické odpovědi v závěru práce je vyhovující, když počet úkolů odpovídá počtu hypotéz

3. Metodika práce

3.1 Popis zkoumaného souboru, způsob výběru

- způsob výběru objektu výzkumu v základních měřitelných parametrech-množství, věk, pohlaví, sociální skupiny, pohybové aktivity, aj.

3.2 Použité metody (intervence měřících procedur)

- empirické a teoretické metody výzkumu použité v práci, popis experimentu, procedury sběru dat, analýzy dat, způsob zabezpečení výzkumu, metody zpracování dat

3.3 Organizace práce

- časový plán, strategie výzkumu

4. Výsledky práce, diskuse

- prezentace výsledků se stručným komentářem (tabulky, obrázky, ...)
- diskuse – zhodnocení výsledků vzhledem k zadání, jejich kritické posouzení na základě dosavadních poznatků, případný nesoulad se vysvětluje, získané poznatky se začleňují do systému teorií
- upozornění na chyby a nedostatky ve vztahu k interní a externí validitě
- stanovisko k hypotézám

Závěry

- stručné zhodnocení celé práce
- význam pro obor (teorii a praxi)
- doporučení dalšího pokračování nebo směru výzkumu

Seznam použitých zdrojů

- uvádí se seznam použité literatury v práci, v abecedním pořadí, podle platné normy

Přílohy

- uvádí se v případě potřeby fotografie, formuláře dotazníků, dokumentační materiál...

Resumé

Doporučená struktura závěrečné práce pro studijní obor Management sportu na FSpS

Studijní obor Management sportu má mezifakultní charakter a na jeho výuce a vedení závěrečných prací se podílí vyučující z FSpS (kmenová fakulta) a Ekonomicko-správní fakulty.

Z tohoto důvodu je zaměření prací směřováno do oblastí: management, marketing a ekonomiku odvětví sportu a neziskových organizací, management cestovního ruchu, personální management, projektový management, financování a hospodaření organizací působících ve veřejném sektoru, na podnikatelské plány, na veřejné finance a problematiku společenských věd ve sportu.

Struktura závěrečné práce a citace literatury může odpovídat podmínkám platným na Ekonomicko-správní fakultě do doby jejich sjednocení na všech fakultách MU.

Hřbet vazby obsahuje jméno autora a rok vydání

Vzor titulní strany desek, ve kterých je ZP svázána

MASARYKOVA UNIVERZITA
Fakulta sportovních studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
nebo
DIPLOMOVÁ PRÁCE
nebo
RIGORÓZNÍ PRÁCE

Brno 2013

titul jméno příjmení

Vzor vzhledu první strany (titulní list)

MASARYKOVA UNIVERZITA
Fakulta sportovních studií
Katedra (podle vedoucího práce)

Analýza rozvoje koordinačních schopností dětí mladšího školního věku

Bakalářská/Diplomová/Rigorózní práce

Vedoucí bakalářské/diplomové práce:
prof. PhDr. Z. Vyčítal, CSc.

Vypracoval:
Vladimír Novák
Učitelství pro ZŠ a SŠ

Brno, 2013

Vzor prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/diplomovou práci vypracoval samostatně a na základě literatury a pramenů uvedených v použitých zdrojích.

V Brně dne 13. dubna 2013

podpis

OBSAH

ÚVOD.....	6
1. STAV DOSAVADNÍCH POZNATKŮ	8
1.1 Nové pojetí atd.....	8
1.2 Netradiční formy atd.....	11
atd.	
2. CÍL, HYPOTÉZY A ÚKOLY PRÁCE	28
3. METODIKA PRÁCE	30
3.1 Popis zkoumaného výběru, charakteristika souboru	30
3.2 atd.	
4. VÝSLEDKY A DISKUSE	39
4.1 Osobní anamnéza	39
4.2 Vliv experimentálních činitelů na atd.....	41
atd.	
5. ZÁVĚRY	63
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	67
7. SEZNAM ZKRATEK.....	68
8. SEZNAM OBRÁZKŮ.....	69
9. SEZNAM TABULEK.....	70
10. SEZNAM PŘÍLOH.....	71
RESUMÉ.....	72

Citace literatury

Důsledným uplatněním níže uvedených pravidel předejde autor závěrečné práce podezření z plagiátorství, které představuje nejzávažnější porušení pravidel psaní závěrečných prací. Jde v principu o krádež a podvodné přisvojení si cizího duševního vlastnictví. Z podstaty věci je plagiátorství vždy chápáno jako úmyslně spáchaný čin a dává podnět děkanovi k zahájení disciplinárního řízení s příslušným studentem.

Veškeré použité prameny se uvádějí v kap. Seznam použitých zdrojů, v abecedním pořadí autorů a citovaných prací. V odkazu (tj. v textu ZP se uvádí příjmení autora a rok vydání, viz příklady níže).

Příklady citací a bibliografických citací

Příklad doslovného citování a parafrázování v textu¹

V současné době se objevuje stále více studií zabývajících se reliabilitou měření izometrické a izokinetické síly (Phillips, Lo, & Mastaglia, 2000; Strejcová, Baláš, & Süß, 2010). Reliabilita je jednou ze základních vlastností testovacích procedur. Na základě definice reliability podle Blahuše (1996, p. 218) můžeme test považovat za reliabilní, pokud rozptyl jeho chyb je malý. Používání koeficientů reliability měření izometrické síly je rozporuplné a není zcela jasné.

Nejčastěji se setkáváme s koeficientem vnitrotřídní korelace (intra-class correlation coefficient, ICC) nebo Pearsonovým korelačním koeficientem r , který se někdy označuje jako interclass coefficient of correlation (Thomas & Nelson, 1996, p. 94). Tyto dva koeficienty se od sebe liší podle typu testovacích procedur, počtu testujících a testovaných. Pearsonův koeficient lze použít pouze na dvě měření, není citlivý na změny průměrů mezi pokusy a zároveň není citlivý na homogenitu skupiny (Baumgartner, 2000, pp. 176-177; Thomas & Nelson, 1996, pp. 118-120).

Baumgartner, T. A. (2000). Estimating the stability reliability of a score. *Measurement in physical education and exercise science*, 4(3), 175-178.

Blahuš, P. (1996). *K systémovému pojetí statistických metod v metodologii empirického výzkumu chování* (1st ed.). Praha, Czechia: Karolinum.

Phillips, B. A., Lo, S. K., & Mastaglia, F. L. (2000). Isokinetic and isometric torque values using a Kin-Com dynamometer in normal subjects aged 20 to 69 years. *Isokinetics and Exercise Science*, 8(3), 147-159.

---

¹ Zdroj ukázky (citace upraveny v souladu s tímto pokynem): STREJCOVÁ, Barbora, Jiří BALÁŠ, Ladislav ČABA, Miroslav KADLEC a Vladimír SÜSS. Reliabilita testování maximální volní kontrakce horních a dolních končetin a trupu na izometrickém dynamometru. *Studia Sportiva* [online], 2011, roč. 5, č. 1, s. 49-56. [vid. 3. říjen 2012]. Dostupné z: http://www.fsps.muni.cz/studiasportiva/dokument/studia_sportiva_2011_5_1.pdf

Strejcová, B., Baláš, J., & Süß, V. (2010). Reliabilita testování silových schopností na izokinetickém a izometrickém dynamometru. *Česká kinantropologie*, 14(3), 94-100.

Thomas, J. R., & Nelson, J. K. (1996). *Research Methods in Physical Activity* (3rd ed.). Champaign, Illinois: Human Kinetics.

Poznámky

- Bibliografické citace v soupisu literatury se řadí abecedně podle příjmení prvního autora.
- Citujeme-li díla téhož autora s různými spoluautory, řadíme jejich bibliografické citace abecedně, poté chronologicky, např.:
Atkins, P. W., & De Paula, J. (2006). *Physical chemistry for the life sciences*. Oxford, England: Oxford University Press.
Atkins, P. W., & Jones, L. (2008). *Chemical principles: the quest for insight* (4th ed.). New York, NY: W. H. Freeman.
- Při citování více děl téhož autora, které byly vydány ve stejném roce, přidáváme v citaci v textu i v soupisu literatury k roku vydání písmeno a, b, c atd., např.
Voet, D., & Pratt, C. W. (2008a). *Principles of biochemistry* (3rd ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
Voet, D., & Pratt, C. W. (2008b). *Fundamentals of biochemistry: Life at the molecular level* (3rd ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Doslovné citáty o max. 40 slovech uvádíme v uvozovkách, delší citáty píšeme na nový řádek do samostatného odstavce.
- V citaci vždy uvádíme rozsah citovaných stran kromě případů, kdy citací odkazujeme na dílo jako celek.

Příklady bibliografických citací pro nejčastěji citované typy dokumentů²

Základní pravidla

Autor: U děl s max. 7 autory uvádíme všechna jejich jména a poslední dva spojíme symbolem &. Je-li autorů 8 a více, vypíšeme prvních 6, poté uvedeme tři tečky a jméno posledního autora. Nemá-li dokument autora, uvedeme místo něj název díla, tedy před rokem vydání.

Rok vydání: Uvádí se za jménem posledního autora v oblých závorkách. Není-li údaj uveden, píšeme n.d. (= no date).

Název: Píšeme jej kurzívou podle pravidel jazyka dokumentu.

Vydání: Bez ohledu na jazyk dokumentu píšeme údaj v angličtině, a to pouze v případě, že se jedná o druhé nebo další vydání, např. 3rd ed.

Místo vydání: Za místem vydání uvedeme zkratku státu, u místa vydání v USA píšeme zkratku pro tamější stát. Údaj o státu neuvádíme, je-li součástí názvu nakladatelství, např. Ohio University. Nakladatel: Název píšeme celý, vynecháváme pouze slova a zkratky typu Publishers, Co., Ltd. apod.

---

² Příklady převzaty z: 1) KRATOCHVÍL, Jiří a Petr SEJK. Získávání a zpracování vědeckých informací: pracovní sešit. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 2) KRATOCHVÍL, Jiří, Petr SEJK, Věra ELIÁŠOVÁ, a Marek STEHLÍK, Marek. Metodika tvorby bibliografických citací [online]. *Elportál* [online]. Brno : Masarykova univerzita, 2011. [cit. 2012-01-03]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/elportal/?id=954043>

Ročník a číslo časopisu: Číslo ročníku píšeme kurzívou. U časopisu s kontinuálním stránkováním jednotlivých čísel v ročníku se číslo časopisu nepíše. Číslo časopisu píšeme jen při citování časopisů, jejichž čísla mají stránkování započaté stranou 1, např. 81(4).

Rozsah stran: Uvádíme první a poslední číslovanou stranu. Při citování článku píšeme pouze číslice, citujeme-li knihu nebo sborník, přidáváme před rozsah zkratku pp., např. pp. 52-65.

Elektronické dokumenty: Je-li dokumentu přiděleno DOI (Digital Object Identifier), vždy je uvedeme namísto webové adresy.

Tištěné dokumenty

Monografie

Příjmení, J. (Rok vydání). *Název: Podnázev* (Vydání). Místo vydání: vydavatel.

Campbell, A., Gillet, G., & Jones, G. (2005). *Medical ethics* (4th ed.). South Melbourne, Australia: Oxford University Press.

Příspěvek ve sborníku

Příjmení, J. (Rok vydání). Název příspěvku. In J. Příjmení (Ed.), *Název sborníku* (Vydání, Svazek, Rozsah stran příspěvku). Místo vydání: Vydavatel.

Jílek, P., & Hrubá, I. (1999). Thalidomid jako imunomodulátor. In I. Hána & M. Bilej (Eds.), *Dnešní pohled na imunomodulační praxi v klinice i v laboratoři: Sborník 16. pracovní imunologické konference, Karlova Studánka, 27.-30. 5. 1999.* (pp. 47-55). Praha, Czechia: Česká imunologická společnost.

Časopisecký článek

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). Název článku. *Název časopisu, Ročník(Číslo), Rozsah. doi:*

Veeraraghavan, S. (2008). NMR spectroscopy and its value: A primer. *Journal of Chemical Education*, 85(4), 537-540. doi: 10.1021/ed085p537

Elektronické dokumenty

Monografie v databázi nebo na webu

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). *Název: Podnázev*. Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Favaro, P., & Soatto, S. (2007). *3-D shape estimation and image restoration: Exploiting defocus and motion blur*. Retrieved from <http://www.springerlink.com> (accessed October 5, 2012)

Joyce, J. (2008). *Ulysses*. Retrieved from http://www.planetpdf.com/planetpdf/pdfs/free_ebooks/Ulysses_NT.pdf (accessed October 5, 2012)

Monografie na elektronickém nosiči (CD, DVD apod.)

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). *Název: Podnázev* [Typ nosiče].

Černoch, Z., Eliáš P., Krajina A., Ryška P., Šercl, M., & Žižka, J. (2000). *Neuroradiologie* [CD-ROM].

Příspěvek v online sborníku (varianta pouze s webovou adresou)

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). Název příspěvku. In J. Příjmení, J. Příjmení, & J. Příjmení (Eds.), *Název: Podnázev* (Rozsah stran). Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Ambartsoumian, G. (2005). On reconstruction in thermoacoustic tomography. In *The 8th international meeting on fully three-dimensional image reconstruction in radiology and nuclear medicine, Salt Lake City, Utah, July 6-9, 2005* (pp. 38-40). Retrieved from <http://www.ucair.med.utah.edu/3D05/PaperPDF/3D05Proceedings-part1-beginning-page50.pdf> (accessed October 5, 2012)

Příspěvek v online sborníku (varianta s DOI)

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). Název příspěvku. In J. Příjmení, J. Příjmení, & J. Příjmení (Eds.), *Název: Podnázev* (Rozsah stran). doi: (accessed Měsíc Den, Rok)

Gat-Viks, I., Tanay, A., Raijman, D., & Shamir, R. (2005). The factor graph network model for biological systems. In S. Miyano, J. Mesirov, S. Kasif, S. Istrail, P. Pevzner, & M. Waterman (Eds.), *Research in computational molecular biology: 9th annual international conference, RECOMB 2005, Cambridge, M.A. USA, May 14-18, 2005, Proceedings* (pp. 31-47). doi:10.1007/11415770_3 (accessed October 5, 2012)

Elektronický článek (varianta existující tištěně i elektronicky s DOI)

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). Název článku. *Název časopisu, Ročník*(Číslo), Rozsah stran. doi: (accessed Měsíc Den, Rok)

Gukkem C, Holschen-Taubner, S., & Spiller, A.. (2011). Neue Reitsportmotive jenseits des klassischen Turniersports. *Sportwissenschaft*, 41(1), 34-43. doi: 10.1007/s12662-011-0171-2 (accessed October 15, 2012)

Elektronický článek (varianta existující tištěně i elektronicky s webovou adresou)

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). Název článku. *Název časopisu, Ročník*(Číslo), Rozsah stran. Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Toyooka, S., Kishimoto, T., & Date, H. (2008). Advances in the molecular biology of malignant mesothelioma. *Acta Medica Okayama*, 62(1), 1-7. Retrieved from <http://escholarship.lib.okayama-u.ac.jp/amo/> (accessed October 5, 2012)

Elektronický článek (varianta existující pouze v online verzi)

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). Název článku. *Název časopisu, Ročník*(Číslo), Rozsah stran. Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

O'Toole, K., & Burdess, N. (2003). Municipal Wards in Victoria: 1982-1999. *The Electronic Journal of Australian and New Zealand History*. Retrieved from <http://www.jcu.edu.au/aff/history/index.htm> (accessed October 5, 2012)

Ostatní typy dokumentů

Audionahrávka

Příjmení, J. (Datum copyrightu). Název písně [Recorded by J. Příjmení] On *Název alba* [Druh nosiče: CD, record, cassette aj.] Místo vydání: Hudební vydavatel. (Datum nahrávky).

Hlavsa, M. (1999). Kouzla a čáry. On *Šílenství* [CD]. Praha: Globus Music.

E-mailová konference

Příjmení, J. (Rok, Měsíc Den vydání). Předmět zprávy [typ příspěvku]. Dostupnost na webu

Kratochvíl, J. (2010, September 2). El. publikace Metodika tvorby bibliografických citací [Electronic mailing list message]. Retrieved from: <http://listserv.cesnet.cz/cgi-bin/wa?A2=ind1009&L=knihovna&T=0&F=&S=&P=1070> (accessed October 5, 2012)

Kvalifikační práce (tištěná verze)

Příjmení, J. (Rok). *Název kvalifikační práce* (Typ práce). Název vysoké školy, Místo vydání, Stát.

Číperová, L. (2007). *Současná prevence a léčba dekubitů ve zdravotnických zařízeních* (Unpublished master's thesis). Masaryk University, Brno, Czechia.

Kvalifikační práce (online verze)

Příjmení, J. (Rok). *Název kvalifikační práce* (Typ dokumentu, Název vysoké školy, Místo, Stát). Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Číperová, L. (2007). *Současná prevence a léčba dekubitů ve zdravotnických zařízeních* (Master's thesis, Masaryk University, Brno, Czechia). Retrieved from http://is.muni.cz/th/204417/lf_m/ (accessed October 5, 2012)

Mapa na webu

Autor. (Cartographer). (Rok vydání). Název mapy [Typ dokumentu]. Dostupnost na webu

Český statistický úřad. (Cartographer). (n.d.). Míra registrované nezaměstnanosti podle obcí k 31.12.2005 [Cartogram]. Retrieved from http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/mira_registrovane_nezamestnanosti_podle_obci_k_31_12_2005

Online blog

Příjmení, J. (Rok, Měsíc Den vydání). Předmět zprávy [typ příspěvku]. Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Quinn, E. (2010, March 23). Warning signs and symptoms of serious sports injuries [Web log message]. Retrieved from <http://sportsmedicine.about.com/cs/injuries/a/aa041801a.htm> (accessed October 5, 2012)

Online diskusní fórum

Příjmení, J. (Rok, Měsíc Den vydání). Předmět zprávy [typ příspěvku]. Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Dodi (2003, February 11). First Lunar pictures with 155 EDFs [Online forum comment]. Retrieved from <http://tech.groups.yahoo.com/group/ap-ug/message/15209> (accessed October 5, 2012)

Poster

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok, Měsíc vydání). *Název posteru*. Poster session presented at the meeting of Organization Name, Location.

Chovanec, R., Cvek, J., Herza, J., & Vrba, J. (2007, May). *TEM wave applicators wirth large effective aperture*. Poster session presented at the meeting of Fakulta elektrotechnická, České vysoké učení technické, Praha.

Rozhlasový pořad

Příjmení, J. scénáristy (Writer), & Příjmení, J. režiséra (Director). (Rok vysílání). Název části [Typ vysílání]. In J. Příjmení (producent/výkonný producent), *Název pořadu*. Místo, Stát: Společnost.

Kaiser, O. (Writer), Lábus, J. (Writer), & Holeček, I. (Director). (2006). Kdo to byl? [Radio series episode]. In *Tlučhořovi*. Praha, Czechia: Český rozhlas.

Rozhovor (uvádí se pouze jako citace v textu, nikoli v soupisu literatury).

J. Příjmení (personal communication, Měsíc Den, Rok)

F. Novák (personal communication, December 24, 2020)

Pozn.: Při citování rozhovoru nevytváříme bibliografickou citaci, ale pouze formou citace v textu za rozhovoru uvedeme iniciálu jména a příjmení dotazovaného a v závorce typ komunikace a datum uskutečnění rozhovoru.

Software

Název programu (verze) [Typ programu]. Místo vydání, stát: Nakladatel.

Adobe Photoshop (version 7.0) [Computer software]. San Jose, CA: Adobe Systems.

Televizní pořad

Příjmení, J. scénáristy (Writer), & Příjmení, J. režiséra (Director). (Rok vysílání). Název části [Typ vysílání]. In J. Příjmení (producent/výkonný producent), *Název pořadu*. Místo, Stát: Společnost.

Shore, D. (Writer), Witten, M. (Writer), & Semel, D. (Director). (2010). Sex kills [Television series episode]. In D. Shore (Executive producer), *House M.D.*. [Secaucus], NJ: WWOR-TV.

Video

Příjmení, J. (Producent), & Příjmení, J. (Režisér). (Rok). *Název snímku* [Druh nosiče]. Země původu: Filmová společnost.

Honzák, R. (Producer), & Pálka, J. (Writer/Director). (1994). *Komunikace lékařů a zdravotníků s handicapovanými pacienty: komunikační strategie* [Videotape]. Czechia: Ministerstvo zdravotnictví ČR.

Webová stránka

Příjmení, J., & Příjmení, J. (Rok vydání). *Název: Podnázev* [Typ dokumentu]. Místo vydání, stát: Nakladatel. Dostupnost na webu (accessed Měsíc Den, Rok)

Ornstein, D. (2012). *Andy Murray beats Milos Raonic to make US Open quarters* [Online]. [London, Great Britan]: BBC. Retrieved from <http://www.bbc.co.uk/sport/0/tennis/19455564> (accessed October 5, 2012)

Pozn.: V APA stylu příklad bibliografické citace pro webové stránky není uveden; výše uvedený příklad je uměle vytvořen pro případ citování webových stránek.

Zákony

Název zákona, číslo zákona paragraf (rok vydání).

Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2011, 433 § 2 (2010).